

Vožnja čez Ruvuvu—reka (zahod. Afrika)

Sv. kongregacija depropaganda fide.

Prot.-štev. 597/909.

Predmet:

Rim, 29. sušca 1909.

O letnem družbinem izkazu daril.

Gospa grofica!

Z velikim zadovoljstvom sem čital Vaše pismo z dne 20. t. m., kateremu je bilo pridejano poročilo o razdelitvi daril za afriške misijone, ki jih je sprejela Vaša velezaslužna družba. Iz njega sem izprevidel da so bile miloščine po pobožnem prizadevanju družbe, ki jo je podpirala božja previdnost, veliko obilnejše kakor v pretečenem letu, in da so se razdelile te miloščine kakor poprej z veliko skrbnostjo in le z ozirom na potrebe misijona. Veselim se z Vašim visokorodjem čez dobre, katere dobivajo afriški misijonarji po družbi in Vas vzpodbujam, da vztrajate v izvrstnem delovanju, katero ste započeli in

da ohranite družbi namen, zaradi katerega se je ustanovila, namreč v prosepah afriških misijonov, ne da bi oslabele moči v podjetju, ki niso z navedenim namenom v nikakšni zvezi.

Podelim torej Vam in celi družbi najobilnejši blagoslov in ostajam z odličnim spoštovanjem

Blagorodni gospej grofici

M. Th. Ledóchowska,

glavni voditeljci družbe
sv. Petra Klaverja, Rim.

Nj. blagorodju udani

Fr. G. Ma. Card Gotti,

prefekt.

Luigi Veccia,

tajnik.

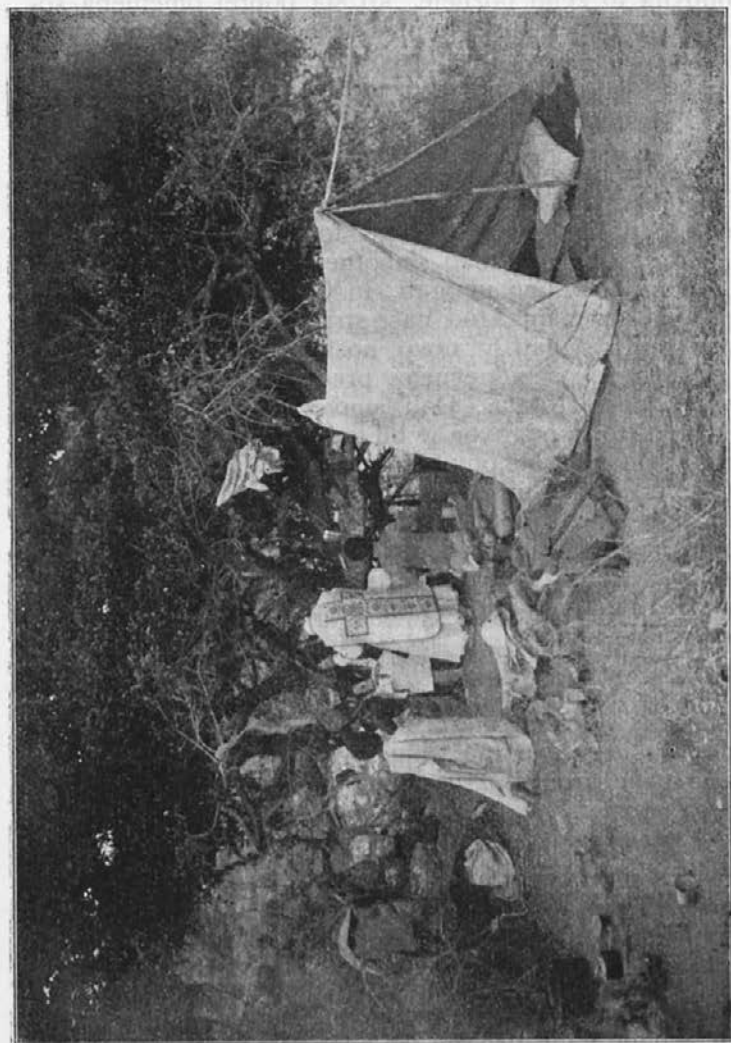
Mi smo podali, kakor je razvidno iz zgorajšnjega pisma, kakor vsako leto tudi letos sveti kongregaciji de propaganda fide jako natančno poročilo o vseh v teku leta 1908 k nam dospelih misijonskih darovih in o njih uporabi. V pismu, ki je spremljalo naše poročilo, smo menili, da ne ravnamo napačno, akó obvestimo sveto kongregacijo o tem, da se nas je od različnih stranij naravnost in tudi nenaravnost opomnilo, da se nam ni treba omejevatı glede afriških misijonov in da razširimo svoj delokrog. Mogoče nam je naznaniti našim bralcem dotičen odgovor svete kongregacije, ki izključuje vsak dvom. Naši prijatelji vedo da je propaganda najvišja cerkvena oblast v misijonskih zadevah. Njen odlok je čisto po naši želji sestavljen in nas potrjuje bolj kakor kedaj prej, da vztrajamo na potu, katerega nam je začrtala božja previdnost. Upajmo, da bode ta odlok svete kongregacije de propaganda fide zamašil usta vsem tistim, ki trdijo, da primanjkuje naši izključljivi podpori afriških misijonov splošnost in dalekovidnost, in da se celo ne vjema čisto z nazori svetega Očeta.

Tolažilne posameznosti za časa ustanove misijona.

Pripoveduje beli oče Lavigeries, misijonar ob Velikih jezerih Notranje Afrike.

V začetku leta 1895 sta bla dva naših sobratov na potovanju v Tabora; med potom sta ste ustavila v glavnem mestu Ndala pri kraljici Nsaba. Njeno veličanstvo ni bilo vedno prijetno za tujce; posebno je rada dala karavane, ki so šle tod mimo, opleniti. Pri jedni takšni priložnosti je prišlo enkrat do vojske med njo in med glavarjam Tabora. Njeno vas so vzeli, prebivalci so bežali, in ko so zmagalci vdrlı v vas, najdejo v sredini sela kraljico samo z njenimi služkinjami, ki so tukaj ostale, da bi pokazala, da se ne boji. Vendar so jo pošteno izučili, kakor se kaže, kajti od tega časa je zgubila veselje, druge nadlegovati in njeno mišljenje se je po-

Slovesnost sv. maše na misijonskem potovanju.

polnoma poboljšalo. Svojim sosedom je kmalu naznanila, da misli Evropejce v svojo deželo poklicati, hoče namreč imeti mir v svoji deželi. Ona je izrazila to svojo željo nekterim našim sobratom, ki so skozi deželo potovali in je ponovila to željo pozneje, ko sta poprej omenjena sobrata bila pri njej gosta in jima naročila, naj prosita svoje prednike, da pošljejo misijonarjev k njej.

Apostolski vikar, škof Gerboin se je odločil, ker je uvidel vstrajnost kraljičino, ustanoviti tam misijonsko postajo.

Tak je bil položaj, ko smo v novembru 1895 trije patri v vikarijatu škofa Gerboina tja prišli. Jaz sem bil odločen z o. Müller ustanoviti to novo postajo — gotovo težka naloga za tako slabotne rame. Toda če ljubi Bog govori, moramo ubogati, in On sam prevzame, da to dostavi, kar manjka od naše strani. Msgr. Gerboin naju je hotel sam vpeljati v novo postajo. 8. januarja 1896 smo dospeli po osemdnevnem, precej mučnem potovanju v glavno mesto Ndala. Dali smo se takoj javiti pri Nj. veličanstvu, toda odgovor je bil ta: Nj. Veličanstvo ni tukaj in pride šele jutri ali pojutrišnjem nazaj. Nato smo ukrenili načrt za prihodnji dan in smo se podali k počitku, katerega je jako motilo tuljenje hijen. Končno se je jednemu naših nosačev posrečilo, vjeti jedno hijeno pri vходу njegovega šotorja; to je postrašilo druge in so zbežale. Tako smo mogli vendar nekaj ur do solčnega vzhoda mirno spati.

Ko smo odslužili sv. mašo in zajutrkovali, smo se napotili, da bi poiskali »Nj. Veličanstvo« in si ogledali deželo, kajti v bližini mesta se nismo mogli vstaviti, ker vsa okolica je bila polna trnjevih grmov. Čez dobre pol ure smo našli kraljico z vsem njenim spremstvom sedečo zunaj na prostem, pred seboj so imeli 6 velikanskih pivnih vrčev, katerih vsak je približno držal 50 lirov. To so bili »ostanki« od včeraj! Po običajnih pozdravih so se nam ponudili stoli in postregli so nam s pivom. Mi smo se delali, kakor da bi okušali, ker je bilo premalo tečno, da bi si ugasili žejo. Ko smo povedali vzrok svojega prihoda je bilo črno veličanstvo zelo zadovoljno in nam ponudilo pripraven prostor izbrati za našo naselbino. Če se proti večeru z nami v mesto vrne, so hoče že z nami »pobotati«.

Takoj smo začeli iskati in smo jezdili v gozd in skozi močvirje, kjer nam je bilo napravilo nekaj težav, predno smo ga z našim oslom prejezdili. Končno smo prišli čez 1 $\frac{1}{2}$ ure k veliki vasi, na dobri obdelani ravnini.

V razdalji približno pol ure na okoli je bilo še kakih 20 vasij raztresenih. Ne mogli bi dobiti boljšega prostora za naselbino; to je potrdil tudi naš vodnik. Ogledali smo si vas, dali smo si še tudi to in ono pojasniti in smo sklenili, ustanoviti postajo zunaj vasi. Predno se je vrnila kraljica, smo imeli še časa za obed. Na večer so se začela pogajanja z kraljico in z njenimi svetovalci. Naš predlog, da se hočemo naseliti 1 in pol ure od mesta, jim ni ugajal. »To je predaleč«, reče kraljica, »rada bi vas imela bolj v bližini«. Nazadnje se nam je vendar posrečilo, kraljico z lepim darilom pripraviti do tega, da se je udala — naša stvar je bila dobljena, — vse se je najboljše uredilo.

Drugi dan smo si dali prinesti svojo prtljago v vas in smo tam napravili svoj šotor, dokler niso popravili koče, katero so nam prijazno prepustili v rabo. Na večer 10. januarja smo se že lahko ljubemu Bogu zahvalili za novo ustanovljeno postajo našega misijona: »Sv. Jožef v Natala« v vasi Buhemeri. Vsi so bili polni veselja: mi, ker smo jo ustanovili brez posebno velikih težkoč, — kraljica, ker nas je imela v svoji deželi, — in prebivalci vasi Buhemeri, ker smo bili mi pri njih. Kakšna pa je bila takrat Buhemeri? Bila je največja vas z ozirom na širjavo in z ozirom na število prebivalcev v celem kraljestvu Ndala. Kakor je na deželi navada, bila je postavljena tako, da je tvorila kvadrat 100 metrov. Zunanji del, imenovan Boma, so bile v eni vrsti stanovanja. Znotraj v vasi so bili zopet 3 četverokotniki manjši, v enem je bilo stanovanje glavarjevo, v drugem je stanoval njegov starejši sin, v tretjem pa njegovi drugi sinovi in sorodniki. Okoli in okoli postavljene koče so stale tu in tam brez določenega reda. Razun tega je še bila tam spalnica za dečke in jedna za deklice, ker v naših misijonskih deželah ne spijo otroci več pod očetovo streho približno od 10. leta naprej. Buhemeri je štela takrat 300 prebivalcev. O ustanovitvi tega kraja in o pomenu imena so nam pripovedovali sledeče: Ustanovitelj vasi se je imenoval »Muhemeri« od glagola ruhemerato, kar pomeni živež naročiti, kupiti. »Muhemeri« se pravi toraj: tisti ki živež prinese, kupi. Dober mož je hotel svojemu imenu nesmrtno čast pridobiti in je imenoval svojo ustanovitev Buhemeri, in to pomeni prestavljeno: »dežela muhemeri« ali pripravljanje živeža.

Ob prihodu v Buhemeri smo hitro izvedeli za ime poglavarja. V trenutku našega prihoda ni bil doma, pa

kmalu se je vrnil, in vaščani so mu hitro naznanili, da so se Evropejci naselili pri njem. Takoj je prišel nas pozdravit in je izražal svoje veliko veselje, da smo se pri njem nastanili. Baganga, kakor ga hočemo znanaprej imenovati, je bil poglavar dveh vasi, katere je postavil, namreč Buhemeri in druge v pokrajini kraljestva Uyuwi, odtod oddaljene 4 ure. Svoje vladarstvo si je zelo utrdil, v vsaki posamezni vasi je imel po enega svojih sinov, ki ga je nadomestoval v odsotnosti.

Baganga je bil srednje velikosti, lasje so bili že nekoliko posiveli in štel je približno 60 let. Ni sicer običajno, da bi imeli poglavarji samo eno ženo, toda on je takrat imel samo eno, akoravno jih je prej imel tudi več. S svojo ženo je složno živel v Buhemeri z dvema ali tremi sužnji, ki so mu oskrbovali živino. Sestra njegove žene je živela tudi tam in je pomagala pri delu, če je bila žena bolna. Imetje Bagangovo je obstajalo iz kakih 50 koz; vole in krave je vse zgubil vsled goveje kuge, ki je razsajala l. 1892. Baganga si je pridobil s svojo veliko dobrotljivostjo ljubezen in spoštovanje vseh vaščanov.

Bil je v resnici dober mož, ponižen, proti vsem postrežljiv in je znal vse zadeve poravnati s pohlevnostjo in priprostostjo, samo njemu lastno. Zahvaliti se mu imamo za marsikatero uslugo, ki nam jo je storil posebno od začetka. Če je zapazil, da česa potrebujemo, nam je vedno hotel oskrbeti. »Če imate kako potrebo, mi le povejte, vam bom že pomagal.« Poleg našega stanovanja je stalo še nedovršeno poslopje. Nekega dne se je ponudil Baganga poslopje s svojimi ljudmi dogotoviti. Ni trajalo dolgo in že je prišel z malimi in velikimi, moži in ženskami in vsi so se hitro poprijeli dela. Tisti dan, ko je bilo poslopje dogotovljeno, je zbral vse delavce in jih pogostil z dvema velikima vrčema piva.

Ob prihodu smo dobili mnogo koz v dar. Takrat smo jih že nekaj zaklali in zato bi jih radi nadomestili z novimi. Ko smo pri tem vprašali za svet poglavarja iz Tabora, je takoj šel, da bi nam je priskrbel za nizko ceno. Poglavar naše vasi je poslal svojega sina, da bi prignal koze, in jih je spravil tudi v svoj hlev, kjer so dobivale krmo z njegovimi vred, med tem ko so morale biti naše krave na prostem v nekem kotu v vasi, ker je tako navada tamošnjega kraja. Oskrbel nas je tudi z raznimi živili in ob času žetve nam je vedno prinesel prvino od vsega in nas poučil, kako se pripravlja. Ko se je že zvečine končalo delo na polju, je zapovedal ljudem,

da so nam pomagali spravljati potrebno gradivo za bodoče stanovanje. Tudi je bil naš učitelj domačega jezika in od časa do časa nas je prišel podučevati. Tako je postal orodje v rokah božje previdnosti, da nam je pomagal v vsakem oziru v deželi zamorcev, ker smo bili sami še malo izvedeni.

Pa ne le z gmotno pomočjo se je odlikoval Baganga pred vsemi, ampak tudi kot vneti katehist zasluži vso priznanje. Bil je prvi pri podučevanju katekizma in z besedo in vzgledom je spodbujal svoje podložnike, da so ga posnemali. Strogo je pazil, da se je v njegovi vasi držal nedeljski počitek. Vsak dan je prihajal Baganga s svojim malim sedežem v roki, da se je udeležil jutranje in večerne molitve duhovnikov. Ko sem izrazil našemu poglavarju željo, da bi postavili za praznik sv. Jožefu križ na trgu, mi je odgovoril postrežljivo: »Na mojem polju stoji visoko, vitko drevo; ljudje je bodo te dni posekali.« Kar je rekel, je storil. Dva dni pozneje so šli vsi, poglavar na čelu, z sekirami in lopatami, na kraj ugozbljenja«. Zvečer je bilo drevo že posekano in drugi dan so ga prinesli v slovesnem sprevedu na trg. Bilo je dolgo 11 m in ena izmed najdebeljših vej je služila za prečnico. Tako smo postavili križ, česar bi zamorci sami ne bili mogli, in na predvečer praznika je stal dogotovljen, visok 9 m 50 cm, kot darilo za god našemu sv. zaščitniku.

Po cerkvenem opravi smo pogostili z kozjim mesom najmarljivejše katehiste, ki so se vedno skazovali tako velikodušne do misijonarjev, in tako je bil ta dan pravi dan veselja za celo vas.

Velika noč je bila novi dan veselja za nje. Razdelili smo vsem svetinjice, ki so dobro znali svoj mali katekizem. Manj nadarjeni, med temi tudi naš poglavar, so tudi dobili svetinjice. Dobri stari jo je vsekakor pošteno zaslužil zaradi svoje požrtvovalnosti, akoravno ni bil eden izmed najbolj spretnih. Ponosno jo je nosil okoli vrata na bakreni verižici; bila mu je znanaprej *Vade mecum* (vedna spremljevalka) in ni je odložil nikdar več. Ko se je nekoga dne radi tega nekdo iz njega šalil, ga je zavrnil z lepim odgovorom: »Vi se pač lahko iz mene šalite, pa storili bi bolje, če bi to spolnovali, kar vas učijo dobri patri; kajti potem bi ne kradli več in ne delali drugim krivice, kakor delate zdaj.« Šaljivec je imel dovolj in je osramočen izginil. Pa prišle so nad njega še druge težave, ki so nastale od višjega mesta. Ko so zapazili sve-

tinjico na prsih našega Baganga ljudje iz glavnega mesta, ki so kuhali proti nam jezo, ker se nismo pri njih naselili, so sumili, da nosi svetinco iz političnih vzrokov in zato, da bi si pridobil druge prednosti, kakor veljavo v deželi itd. Bali so se, da bi jim utegnil tako še kedaj škodovati in zato so ga začeli pikati na razne načine. Ker je opravljal v mestu mala opravila, se je nekega dne branil, da bi je opravljal tudi v nedeljo. Zato je prišlo nekega dne »Nj. Veličanstvo« z velikim spremstvom, da bi to zadevo uredil. Drznili so se celo napasti našo vero pod pretvezo, da se mora kralja ravno tako ubogati kakor Boga. Ko so skončali, je odgovoril naš poglavar: »Res, kralje in velikaše moramo ubogati, pa najprej moramo ubogati Boga, in Bog prepoveduje, da se v nedeljo dela! Zaukažete mi lahko delati, kadar hočete, in vedno sem pripravljen, toda v nedeljo ne bom nikoli prišel!« Po dolgem govoričenju so se slednjič pobotali, pa naš poglavar je tokrat vendar zmagal.

Tako so potekali dnevi in počasi se je bližal suhi letni čas. Naš stari Baganga je bival nekaj dni v svoji vasi, mlatil svoj Sorgho in popravljaj več hiš. Nekega dne, bilo je v začetku avgusta, je prišel služabnik našega poglavarja in naznanil, da je poglavar nevarno zbolel in nas želi. O. Müller gre hitro v Uymoi in ga najde v nevarnem stanju. Še predno ga je mogel nagovoriti, je začel poglavar, če bi morda ne bilo bolje, da bi ga prenesli v Buhemeri, kjer bi lahko v sili takoj prejel sv. krst, »kajti« rekel je, »jaz hočem o vaši veri umreti, ki je tako dobra in ki me je naučila spoznavati ljubega Boga«. Seveda se mu je to dovolilo in tako nam je prinesel prihodnji dan zopet nazaj našega dobrega Baganga. Bil je sicer zelo utrujen od prevoza, pa vendar zadovoljen in presrečen, da je bival pri misijonarjih in bi tako mogel sprejeti v sili takoj sv. krst.

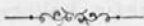
Bolezen se je vedno slabšala in predlagali smo mu, da ga bomo krstili, dokler je še pri zdravi pameti. Porabili smo še en dan za pripravo, in potem je bil krščen na ime »Jožef«. Če smo ga po dnevni obiskali, je ponavljaj neštetokrat: »Kako sem zadovoljen, zdaj si ne želim nič drugega, kakor iti v nebesa«. Nekateri iz njegove vasi so hoteli pred njim izvršiti poganske daritve in obrede, pa je koj vse odpodil. Kajti že dolgo je od tega, odkar se je odpovedal poganstvu in odprl svoje voljno in sprejemljivo srce milosti. Vedno ga je zelo veselilo, če smo ga obiskali in porabili smo tisti čas, da smo ga krepili

za njegovo zadnjo uro. 30. avgusta je poklical Bog svojega dobrega služabnika, in ga poplačal za vse dobro, kar je storil na zemlji in za vso postrežbo, katero je skazal njegovim namestnikom. Globoko smo obžalovali njegovo smrt; kajti koliko dobrega bi še storil ne samo nam, ampak tudi naši sveti veri s svojo gorečnostjo in zgledom. Hvala Bogu jih je veliko njega posnemalo in tako je zdaj ves Buhemeri krščanski. Gotovo še se je moral večkrat v nebesih truditi, da je odstranil pri marsikaterem zadržke, ki so nasprotovali spreobrnjenju.

Drugi dan so se vršile pogrebne svečanosti. Najrajši bi ga bili pokopali na kakem pokopališču, pa nismo še nobenega imeli in tako smo ga morali pokopati na mestu, kjer smo upali pozneje napraviti pokopališče.

Pa ostal je vedno sam. Ljubi Bog je pač že tako hotel, da bi ob pogledu na njegovo samotno gomilo še dostikrat in dolgo o njem govorili. In ti, ljubi bralec, če prideš kdaj na kraj našega misijona in greš na pokopališče, zagledaš na desno ob potu samotni grob na obronku polja, in tam počiva ustanovnik od Buhemeri, prvi krščenec misijona v Ndala.

In h koncu te kratke povesti še eno prošnjo na te, ljubi bralec: Moli, moli tudi ti za revne zamorce in njih misijonarje, da bo tudi te našla milost božja in bodo srčno sledili vsem svetim navdihovanjem; potem bodo tudi ti tvoji revni bratje, ki so še zdaj v službi črnih moči, posnemali lepi vzgled Bagange in enkrat uživali nebeško veselje, ki ni ustvarjeno samo za nas, ampak tudi za nje in za vse ljudi.

Katoliški misijon Batongas.

O. Moreau iz Jez. družbe piše na našo gospo glavno voditeljico iz Chinkanija z dne 5. malega travna 1908, sledeče:

Ker vem, da se jako zanimata za afriški misijon, sem pogosto mislil na to, da bi se obrnil na Vas, pa ko sem videl kako se zatekajo od vseh stranij k Vaši radodarnosti, zato sem do danes odlašal.

Ta v letu 1905 pričeta postaja je prvi katoliški misijon, ki se je ustanovil med Batongas. Kot spremljevalca sem imel takrat o. Torrenda, ki Vam je od tod pisal in — ne zastonj — se skliceval na Vašo velikodušnost. Ko je došla Vaša miloščina, je že odpotoval o. Torrend v svoj novi delokrog, in tako je postal ta novi misijon predmet Vaše velikodušnosti.

Batongas prebivajo v deželi, ki leži med Zambesijem in Kafne. Pomilovanja vredne stvari so Batongas. Predno so si Angleži osvojili deželo, so bili lahko dosegljiv plen za Matabele, Borotse in vse lovce sužnjev. Ker niso mogli uiti svoji usodi, da bi jih ne odvažali s seboj kakor sužnje v daljne kraje, so si zmislili znamenja, na katerih bi se zopet lahko spoznali, in v tem pač tiči izvir njihove surove navade, da si izdirajo zgornje štiri sekavce in včasih še tudi podočnike. Ljudje so priprosti, boječi, in se dajo lahko voditi ter bi bili dobro polje za seme krščanske vere.

Mladi ljudje prepotujejo deželo, da bi našli kakega belokožca, ki bi jim dal za njihovo delo par grošev. Pogosto ga ne najdejo ali pa, če najdejo belokožca, ne dobijo pričakovanega plačila. Vsak dan jih moram nekaj odposlati, ki se na mene obrnejo in ki bi radi ostali v naši šoli, da bi spoznali krščansko vero. Jaz jih ne morem sprejeti, ker nimam potrebnih sredstev. Živeža bi jim lahko preskrbel z njihovim delom; zemlja je rodovitna in podnebje ugodno, toda primanjkuje stanovanja in obleke, če tudi čisto priprostega. Bombažovo blago, ki dospe semkaj, je drago in ima ravno dosti bombaža v sebi, da sprejme nekoliko barve in moči. Črni dečki, posebno v tej deželi, niso zbirljivi v obleki. Po dnevu pripeka vroče solnce, toda noči so pogosto hladne in oni ljubijo dobro ležišče. Če bi jim mogel postaviti trpežno hišo, in naj bi bila še tako prostorna, tedaj vem za gotovo, da bi bila vedno prenapolnjena. Toda zidano stane precej denarja v teh krajih, ker se mora kupiti najmanj streha, kakor tudi les in železo. Če se postavi poslopje iz domačega lesa in se pokrije s travo, tedaj se mora vedno popravljati, da pride v teku časa dražje kakor dobra streha, ki vsaj nekaj časa trpi, če je enkrat postavljena.

Kako pogosto sem rekel sam pri sebi, ko sem opazoval krasno deželo, ki me obdaja, in uboge zamorce, ki v njej stanujejo: »Ko bi imel vsaj nekaj denarja, kako lepa krščanska občina bi nastala tukaj v nekoliko letih!« Na koga se naj obrnem v svoji potrebi? 25 let je že minilo, odkar sem zapustil Francosko, svojo domovino; tam me ne pozna nihče več. In potem, ali ima katoliška Francija kaj odveč denarja za katoliške misijone? Pri tem sem se spomnil družbo sv. Petra Klaverja in na njeno velikodušno voditeljico.

Splošni pregled

vseh v l. 1908 v misijone vposlanih predmetov.

V teku leta 1908 smo poslali sledeče zaznamovane predmete v Afriko, ki so nam jih podarili naši cenjeni pospešitelji in dobrotniki. Njihova skupna cena znaša okoli **36,843.70 K.**

Bogoslužna orodja: 1 razstavni oltar, 2 oltarna kamna, 6 monštranc, 6 ciborijev, 7 kelihov in paten, 3 kadihnice z ladjicami, 10 večnih lučij, 2 posodi za sv. olje, 5 parov mašnih ročk, 2 oltarna križa, 2 velika oltarna svečnika, 3 pari lestencev, 3 stenski svečniki, 31 različnih svečnikov, 6 kanon-tablic, 1 cerkveni zvon, 9 mešnih zvončkov, 14 križevih potov, 1 pušica za hostije, 1 patona za sprevidenje, 1 monštranca za relikvije, 4 mašne bukve, 1 mašni pult, 1 križ za procesije, 2 steklenici za krstno vodo, voščene sveče.

Mašna obleka: 1 baldahin z dolgovi, 1 popolna mašna oprava, 6 velikih mašnih plaščev, 96 popolnih mašnih oblek, 50 štol, 20 plaščev za ciborije, 15 blagoslovnih vel, 1 zelen velum, 1 par škofovih rokavic, 1 vijolični cingulum, 10 burz, 9 mošnjic za sprevidenje, 45 antipendijev, 5 oltarnih blazinic, 1 zakramentna zastavica, 8 velikih cerkvenih zastav, 38 majhnih zastav, 18 preprog, 12 talarjev, 19 oprav za strežnike, 11 oltarnih prtov, 1 lambrekvin, 4 pridižni in pultni prt, 15 vrvi za zvonove, 1 okrasek za kapelo.

Cerkveno perilo: 55 alb, 78 roketov, 60 roketov za strežnike, 77 humeral, 77 oltarnih prtov, 32 podaltarnih prtov, 5 obhajilnih prtov, 157 korporalij, 267 pal, 249 purifikatorijev, 165 lavabo, 35 cingulov, mnogo oltarnih čipk, mamutergov, ovratnikov za štole, robcev itd.

Devocionalije: 1 velik viseč križ, 2 m visok, 1127 velikih in majhnih križev, 4 kipi Matere božje, 1 velik in 1 majhen kip Jezusovega srca, 1 Praški Jezušček, 33 statuet, 1 velike jasli z 11 podobami, 3 majhne jasli, 15 kropilnikov, okoli 10.450 rožnih vencev, 1500 škapulirjev, več ko 12.000 svetinj, podobe Srca Jezusovega, umetne cvetlice, vaze in drugi oltarni kinč.

Podobe: 3 velike oltarne podobe, 2 podobi: »Ecce homo« in zadnja večerja, 18 različnih velikih in mnogo majhnih podob, 1 Mati božja s svetilko, 1 oltarček s sv. Jožefom.

Oblačila: okoli 800 različnih oblek, sukenj, hlač, klobukov, okoli 800 oblačil za zamorce, 19 krstnih oblek, ustnik za obhajilne tančice, obhajilni venci, 10 biretov, 17 črnih cingulov, 88 predpasnikov, 86 šalov, robci za glave, 300 srajc, 133 robcev, miznih prtov in serviet, 187 žepnih robcev, 249 parov nogavic, 133 komadov perila za postelje, in različno drugo perilo, 16 preprog, mnogo odej, vsakovrstni ostanki blaga, več komadov platna in drugo blago, ščipke, draperije, mizni prtovi, traki itd.

Godala: 1 simfonij, 2 roga, 2 klarineta, 2 flavti, 6 okarin, 2 citer, 1 gitara, 1 mandolina, 2 harmoniki, 16 ustnih harmonik.

Knjige: 3 svetih pisem s podobami, afriške in druge knjige.

Pisno in ročno orodje.

Igrače: punčke, biseri, kinč i, dr.

Pohištv, hišno in kuhinjsko orodje.

Različno: 1 šotor, 1 veliki teleskop, 1 šivalni stroj, 2 postelji, 2 homeopatični hišni lekarni, druga zdravila, kirurški orodja, 4 ure, 1 kovčeg, usnjate možnje, več daljnogledov, steklenice, potna prtljaga, očale, škarje, noži, britve, krtače, krtaža, 1 trnek, lampijoni, ogledala, milo, jedila itd.

Iz dnevnika glavne voditeljice družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 2. sušca. V mesecu svečanu je bilo malo poročil, ali bilo je toliko več dela, da je morala pisateljica dnevnika pero malo na miru pustiti, toda samo, kar se tiče dnevnika. Dodati bi bilo še samo avdiencijo Nj. eminence kardinala, Arkoverde, nadškofa iz Rio de Janeiro, katero so mu dovolili v kolegiju Pio Latino Americano, kjer je Nj. eminenca izstopil. Nj. eminenca nas je silno vabil priti v Rio de Janeiro, kjer bi naj pisateljica teh vrstic imela predavanja, da bi ljudi seznanila z našo družbo. Njegova pomoč da nam je zagotovljena. V potrdilo tega je blagovilil Nj. eminenca potrditi naša glavna pravila. Avdienca je trajala celo uro.

8. sušca. Ponedeljek. Včerajšnji dan je bil za Rim »vroč« dan, ako vzamemo »vroč« v prenesenem pomenu, kajti v resnici je bil zrak vse drugo kakor topel; dež, nevihta in na nekterih krajih celo sneg. Kajti včeraj so se vršile postavne glavne volitve, ki so se končale ugodno za socialne demokrate in republikance, ker se je njihovo število pomnožilo. K tej »volilni zmagi« je seveda precej pripomogla surova sila. Časniki so poročali o dogodkih, ki bi se naj dogodili med burkami. Izmed mnogih zgledov jednega: V X. oddelku v Testaccio se je prikazal ob 1 uri ravnatelj usmiljenih bratov pri glasovnični posodi, ki je dobro znana oseba po svojem desetletnem delovanju v bolnišnici. Seveda so mu takoj začeli delati težave, kajti niso hoteli priznati njegove istovetnosti, in vendar so ga poznali nekteri izmed navzočih jako dobro, ker jim je stregel v bolnišnici. Ko je brat zapustil dvorano, ne da bi bil kaj opravil, se eden izmed ljudskih volilcev pri pogledu na brata ni mogel več premagovati, ampak sledil je občutkom svojega srca ter je izjavil navzočim, da se ima oskrbi tega moža zahvaliti za svoje življenje. Blagomisleči odvetnik Tracciaioli je slišal te besede, pristopil je k možu in apeliral na njegovo hvaležnost, naj vendar da dognati istovetnost brata. Mož je jako obžaloval, toda . . . branil se je, kajti to bi bil moral drago poplačati. To je »socialdemokraška prostost« v Rimu in tudi kje drugje.

12. sušca. Petek. Gospod Coubbanz (Kulbo), lazarist in nekdanji abesinski provikar, je imel včeraj tretje in zadnje predavanje v naši konferenčni dvorani. Za predmet si je izbral: Apostolat častitega Justinija Jakobis, apostola iz Gallas. Dobro premišljen govor je trajal 1 1/2 ure, in je bil jako pripraven, pomnožitii češčenje za tega izvanrednega moža, kakoršen je bil de Jakobis. Kakor je znano, je proglašenje de Jakobis blaženim že v tiru.

19. sušca. Petek. Današnji dan nam nudi zopet ugodno priliko da se poklonimo sv. Očetu in si izprosims njegov blagoslov.

21. sušca. Nedelja. Proti večeru je dospel iz Vatikana telegram s sledečo vsebino:

Contessa M. Ledóchowska!

»Sante padre ringraziafigliale omaggio e benedice.

Card. Merrey del Val.«

Slovenski: Sv. Oče se zahvaljuje za otroško spoštovanje in Vas blagoslavlja.

Neki prijatelj našega delovanja, izpreobrnjen Rus (nekdanji član dume), ki se peča v Rimu z bogoslovskimi nauki, nam je pripeljal jako zanimiv obisk. Bil je rev. dr. Kelley iz Chicage, predsednik izvanredno delavnega društva »Catholic Church Extension Society of the united states of America«. Želel se je natančneje podučiti o našem delovanju, ogledal si je z zanimanjem kapelo, konferenčno dvoranó in muzej. Pripovedoval je mnogo o delovanju svoje družbe, čemur je sledil živahen razgovor.

Danes predpoldne me je privedla neka okolščina v Vatikan. Ko smo zavili iz via Nazionale v Corso in smo prišli mimo cerkve Valdenzev, nisem mogla verjeti svojim očem. Na veliki tabli se nahaja v črnih in rudečih pismenkah napis: »Stassera alle 6 1/2 Conferenze del Padre Bartoli (zadnje tri črke so bile ognjeno rudeče). Ta o. Bartoli je namreč zapustil prejšnje leto jezuitski red, bil je dolgo misijonar v Indiji in Egiptu in v letu 1901, ko sem prišla jaz v Rim, je bil sodelavec pri rimski »Civiltà catolica«. Kot takšnega sem ga spoznala, in kot bivši misijonar se je zanimal za našo družbo tor je govoril v naš prid dvakrat, prvič v kapeli Cenacolo, kjer je imel tudi pridigo o sv. Duhu, in drugič v dvorani »Arcadia«. Zadnje predavanje smo dali natisniti. Že zadnje leto, ko so vsi časniki poročali, da je izstopil Bartoli iz reda Jez. družbe, me to ni malo pretreslo. In sedaj ta odpad! Nisem mogla verjeti, dekler se mi ni potrdilo od zanesljive strani. Ubogi, ubogi Bartoli! Kaj pomaga razum, kaj hasnejo talenti in največji govorniški dar, če niso ti darovi s ponižnostjo v ravnotežju.

1. malega travna. Četrtek. Opat-primas v Sv. Anzemu, don Hildebrand de Hemptinne, nas je počastil s svojim obiskom, da bi izrazil svoje stalno zanimanje za naše delovanje. Besede častitega prelata so v resnici jako pripravne, vsodbujati nas k novi gorečnosti in z občutki odkritosrčne hvaležnosti sprejmemo njegov blagoslov.

○ ○ Kratka misijonska poročila. ○ ○

Prečastiti o. **Samsin**, iz kongregacije očetov iz Scheut-a, misijonar v Luluaburgu-u poroča: Misijon sv. Jožefa je največji cele prefekture Haut Kasai. Tam je sedež apostolskega prefekta preč. o. Cambiera. Steje nad 1000 kristjanov, katere hočemo navajati k čednosti. Veliko število jih deluje kot katehistov. Z ženo in

otroci se naselijo v bolj oddaljenih vaseh in tam jih od časa do časa obiše misijonar. Nekateri okoli ležeče vasi začenjajo nauk sprejemati, akoravno nam protestanti silno škodujejo. Na otoku »Alma mater« se sprejemajo in oskrbujejo bolniki, zboleli za otrpnostjo. Pokopalo se je tam že okoli 600 bolnikov. Na drugem izločenem

kraju se oskrbujejo sifilitični bolniki in razen tega še imamo bolnišnico za ostale bolnike. Znova se je ustanovila šola za katehiste, kjer se pripravljajo skozi tri leta za svoj bodoči poklic. Vsi, ki želijo, se podučujejo v branju in pisanju. Zbor s približno 20timi godci igra svoje komade ravno tako lepo kakor kaki evropski. V strojariji se obdelujejo kože živali, ki so se ustrelile na lovu. Imamo čevljarске, mizarske, tesarske, zidarske in kovaške vaje, in okoli 20 hiš na višavi. — Samo denarnih sredstev primanjkuje — —.

Prečastiti o. Segala, apostolski prefekt v Francoski-Gineji, piše 20. sept. 1908: »Naše delo

napreduje in se razvija. Od okt. 1907 smo ustanovili novo postajo, sv. Križ v Kindiji in posedli smo postajo, sv. Petra-Klaverja, ustanovljeno l. 1906. Eden naših sobratov še ravno urejuje zadnje priprave, da otvori v Bramaji novo postajo. Na vse strani nas kličejo in želijo. Kamor ne moremo iti sami, pa pošljemo katehista. Toda setev se vrši le s solzami! V juniju smo zgubili dva odločna duhovnika, in pet naših sobratov se je moralo vrniti v Evropo, da se okrepcajo in naberejo novih moči. Smrtonosno podnebje ginejsko podkoplje še tako trdno zdravje. Pa ljubi Bog nas navdaja s pogumom, akoravno nas obdajajo težave.«

LISTEK.

Bento ali blagoslovljeni otrok.

Piše o. Loubière, misijonar na Zambesiju.

Nekega dne je prišel majhen, okoli dvanajst let star deček v misijon in je prosil boječe za delo. Komaj je bil vpisan v imenik naših delavcev, že me je dal poklicati k sebi neki mož, ki je bil v celem okraju znan kot jako velik ničvrednež in ki je stanoval na drugem obrežju. Zambesija. »Imam ti nekaj jako važnega povedati«, je dejal skrivnostno, »toda brez prič, samo med štirimi očmi. Ravno si sprejel nekega dečka za delavca, on je moj sin, takoj ga napodi, kajti on je tat in je prišel samo za to, da bi te okradel. Jaz ne prevzamem nikake odgovornosti!« — »Hvala za tvoj svet«, sem mu odgovoril, »bom že pazil na njega.« — »Ne, ne, naženi ga in sicer takoj, on te še gotovo goljufa.« — »Bodi samo miren«, sem mu odvrnil, »če krade, bo samo on občutil posledice.« Ko je mož videl, da me ni volja, otroka odposlati, se je mrmraje oddaljil. Njegovo vedenje me ni malo presenetilo, kajti da bi poganom tako bila mar lastnina bližnjega, je pri nas nekaj nečuvenga. Navadno

sami navajajo otroke k temu, da okradejo belokožce kolikor le morejo, da, tega ne smatrajo niti za tatvino; k večjemu jo imenujejo »skrivno odškodnino«. Povprašal sem torej jednega naših katehistov, ki sem ga poznal, kakšen je deček.

P. Loubière, S. J. (Zambesi).

»Ta pač ni tatinski, nasprotno, prav dober deček je«, je odgovoril katehist. »Toda njegov oče ni nikdar pripustil, da bi prišel v misijon in ker sedaj ne upa, da bi s silo vzel otroka s seboj, je poskusil z zvijačo.« Dal sem dečka poklicati in njegova izjava se je popolnoma vjemala s katehistovimi besedami; zagotovil mi je tudi, da pravi vzrok, zakaj me je prosil, da bi ga sprejel kot delavca, je bil, ker

je hotel spoznati katoliško vero in krščeni biti. Črez en mesec je obiskoval poduk iz veronauka z veliko vne. Na enkrat je pa izginil in ni mi bilo mogoče izvedeti, kje se je vzdrževal in zakaj je zapustil misijon.

Minilo je precej časa. Nekega jutra, ko sem se izprehajal ob Zambesiju, sem videl na onostranskem obrežju ležati v pesku človeško postavo, ki je vihtela kos ledvenega platna. Ker se je ravno peljal mimo čoln, sem prosil črnca, naj se tje pelje in pogleda, kaj da je. Takoj je ubogal in videl sem, kako je črez nekaj časa nekoga nesel v ladjico in se nato vrnil. Dočim je veslal z vsemi silami, se je prikazal na oni strani drug zamorec, ki je besno kričal, z vsemi močmi dajal znamenja in skakal okoli kakor škrat. Moj dobri zamorec v ladji se ni dal premotiti, ampak se je kmalu pred menoj izkrčal. Spoznal sem, če tudi s težavo, dečka, ki je nekoč prosil v našem misijonu za delo. Ubogega otroka ni bilo drugo kakor sama kost in koža, njegov glas je bil tako slab, da sem le z največjo težavo razumel nekaj besed. »Krst, krst«, je vedno ponavljal. Takoj sem ga dal nesti v misijon. Tukaj sem zvedel od črncev, ki so radovedno stali okoli, da je njegov oče (ravno tisti, ki je kričal na obrežju reke in dajal znamenja) dečka, potem ko ga je odpeljal iz misijona doma zaprl in ga tako strašno mučil, dokler ga ni pritiral v sedanji bedni položaj. To jutro je deček, dočim je njegov oče delal na polju, zbral svoje zadnje moči ter se privlekel na obrežje, kamor mu je božja previdnost na tako čudovit način poslala svojo pomoč. Precej sem ga krstil in že dva dni pozneje je bila njegova v krstni nedolžnosti bliščéča se duša v nebesih. Njegov krstni boter mu je dal lepo ime Bento (portugalsko ime za Benedikt, po slovensko Blagoslovljeni). Blagoslovljeni otrok, zares. Kako bo molil zgoraj za vse usmiljene duše, ki nas misijonarje podpirajo in ki so tudi mene poslale na njegovo pot.

Popolni odpustek.

za ude Klaverjeve družbe v mesecu mali srpan:

Dne 4. mali srpan, na praznik sv. Krvi Jezusove.

Dne 25. mali srpan, na praznik sv. apostola Jakoba.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.